

دانستنی های پیمانکاری (مقررات تامین اجتماعی)

فصل اول: مواد قانونی مرتبط با پیمانهای مشمول قانون تامین اجتماعی

۱- ماده ۳۸ قانون تامین اجتماعی :

در مواردی که انجام کار به طور مقطعه به اشخاص حقیقی یا حقوقی واگذار می شود کارفرما باید در قرار دادی که منعقد می کند مقطعه کار را متعهد نماید که کارکنان خود وهمچنین کارکنان مقطعه کاران فرعی را نزد سازمان تامین اجتماعی بیمه نماید و کل حق بیمه را به ترتیب مقرر در ماده ۲۸ قانون تامین اجتماعی بپردازد .

پرداخت پنج درصد بهای کل کار مقطعه از طرف کارفرما موقوف به ارایه مفاصا حساب از طرف سازمان خواهد بود در مورد پیمانکارانی که صورت مزد و حق بیمه کارکنان خود را در موعد مقرر به سازمان تامین اجتماعی تسلیم نمایند ، معادل حق بیمه پرداختی بنا به درخواست سازمان از مبلغ مذکور آزاد خواهد شد . هر گاه کارفرما آخرین قسط مقطعه کار را بدون مطالبه مفاصا حساب سازمان بپردازد، مسئول پرداخت حق بیمه مقرر و خسارات مربوطه خواهد بود و حق دارد وجوهی را که از این بابت به سازمان پرداخت می نماید از مقطعه کار مطالبه و وصول نماید. کلیه وزارتخانه ها وموسسات وشركت های دولتی ، همچنین شهرداریها و اطلاق اصناف و موسسات دولتی و غیر دولتی وموسسات خیریه و عام المنفعه مشمول این ماده می باشند .

تبصره الحاقی به ماده ۳۸ قانون تامین اجتماعی مصوب جلسه مورخ ۷۲/۲/۲۶ مجلس شورای اسلامی : کلیه کارفرمایان موضوع ماده ۳۸ قانون تامین اجتماعی و ۲۹ قانون بیمه های اجتماعی (سابق) مکلفند مطالبات سازمان تامین اجتماعی از مقطعه کاران و مهندسين مشاورى که حداقل یکسال از تاریخ خاتمه ، تعلیق یا فسخ قرارداد آنان گذشته ودر این فاصله جهت پرداخت حق بیمه کارکنان شاغل در اجرای قرارداد و ارائه مفاصا حساب سازمان تامین اجتماعی مراجعه ننموده اند را ضمن اعلام فهرست مشخصات مقطعه کاران ومهندسين مشاور از محل پنج درصد کل کار و آخرین قسط نگهداری شده به این سازمان پرداخت نمایند .میزان حق بیمه پس از قطعی شدن طبق قانون و بر اساس آراء هیئت تجدید نظر موضوع ماده ۴۴ قانون تامین اجتماعی و ابلاغ مجدد به پیمانکار جهت پرداخت بدهی حق بیمه ظرف ۲۰روز از تاریخ ابلاغ توسط سازمان تامین اجتماعی اعلام خواهد شد . نحوه اجرای تبصره مذکور به موجب آیین نامه ای خواهد بود که توسط سازمان تامین اجتماعی تهیه و به تصویب هیات وزیران می رسد .

آیین نامه اجرایی تبصره الحاقی ماده ۳۸ قانون تامین اجتماعی مصوب ۷۳/۳/۱۸ هیات وزیران

ماده ۱: کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی مشمول مواد ۳۸ قانون تامین اجتماعی و ۲۹ قانون بیمه های اجتماعی سابق مکلفند کلیه مطالبات سازمان تامین اجتماعی (که در این آیین نامه به اختصار سازمان نامیده می شود) از مقطعه کاران و مهندسين مشاور را برابر ماده واحده قانون الحاقی یک تبصره به ماده ۳۸ قانون تامین اجتماعی مصوب ۷۲/۲/۲۶ پس از درخواست سازمان از محل پنج درصد کارکرد و آخرین قسط نگهداری شده به سازمان پرداخت نمایند .

ماده ۲: کلیه کارفرمایان مشمول این آیین نامه مکلفند حداکثر ظرف مدت سه ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این آیین نامه فهرست کامل پیمانهای موضوع ماده یک (که از تاریخ خاتمه، تعلیق یا فسخ قرار داد آنان یکسال گذشته است) را با مشخص نمودن شماره و تاریخ پیمان، نام پیمانکار و مهندسین مشاور به سازمان تامین اجتماعی ارائه نمایند و در مورد اعلام مبلغ کل کارکرد پیمان (شامل ارزی و ریالی)، میزان ۵٪ و آخرین قسط موضوع ماده ۳۸ قانون تامین اجتماعی و ۲۹ قانون بیمه های اجتماعی سابق نگهداری شده نزد کارفرما تا تاریخ شروع و خاتمه یا فسخ یا تعلیق پیمان، محل اجرای کار و شرح مختصری از موضوع پیمان، نحوه تهیه مصالح، به عهده کارفرما، پیمانکار یا هردو) و آخرین اقامتگاه قانونی پیمانکار و مهندسین مشاور با سازمان همکاری نمایند.

ماده ۳: سازمان مکلف است در مورد قرار دادهای موضوع ماده یک این آیین نامه به تربیت زیر اقدام نماید.

الف) در مورد قراردادهای که حق بیمه آنها طبق قانون و براساس آرای هیات تجدید نظر موضوع ماده ۴۴ قانون تامین اجتماعی قطعی شده است حق بیمه را مجدداً به پیمانکار یا مهندسین مشاور ابلاغ و چنانچه حداکثر ظرف ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ مجدد آن با سازمان پرداخت نکند سازمان بدهی را کتبا به کارفرما اعلام نماید.

ب) در مورد قرار دادهای که حق بیمه آنها قطعی نشده است، پس از قطعیت بدهی بایستی طبق بند «الف» اقدام شود.

ماده ۴: کارفرمایان مکلفند بدهی قطعی شده موضوع ماده ۳ این آیین نامه مربوط به پیمانکاران، مهندسین مشاور را که توسط سازمان اعلام می شود حداکثر ظرف مهلت ۲۵ روز از تاریخ ابلاغ از محل ۵٪ و آخرین قسط موضوع مواد ۳۸ قانون تامین اجتماعی و ۲۹ قانون بیمه های اجتماعی سابق تامین و به حساب سازمان واریز نمایند.

ماده ۵: سازمان مجاز است جهت اخذ اطلاعات مربوط به قراردادها، به اسناد و مدارک در اختیار کارفرمایان مراجعه نماید و کارفرمایان مکلفند در خصوص ارایه مدارک و اسناد مورد نیاز سازمان همکاری نمایند.

۲- ماده ۴۱ قانون تامین اجتماعی

در مواردی که نوع کار ایجاب کند سازمان تامین اجتماعی می تواند به پیشنهاد هیات مدیره و تصویب شورایی عالی سازمان نسبت مزد را به کل کار انجام یافته تعیین و حق بیمه متعلقه را به همان نسبت مطالبه و وصول نماید.

۳- ماده ۴۲ قانون تامین اجتماعی

در صورتی که کارفرما به میزان حق بیمه تعیین شده از طرف سازمان معترض باشد می تواند ظرف سی روز از تاریخ ابلاغ، اعتراض خود را کتبا به سازمان تسلیم نماید، سازمان مکلف است اعتراض کارفرما را حداکثر تا یک ماه پس از دریافت آن در هیات بدوی تشخیص مطالبات مطرح نماید در صورت عدم اعتراض کارفرما ظرف مدت مقرر تشخیص سازمان قطعی و میزان حق بیمه خسارات تعیین شده طبق ماده ۵۰ قانون تامین اجتماعی وصول خواهد شد.

۴- ماده ۴۳ قانون تامین اجتماعی

هیاتهای بدوی تشخیص مطالبات سازمان از افراد ذیل تشکیل می گردد:

۱- نماینده "وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی" که ریاست هیات را به عهده خواهد داشت

۲- یک نفر بعنوان نماینده کارفرما به انتخاب اطاق بازرگانی یا صنایع و معادن ایران ، در مورد بازرگانان و صاحبان صنایع یا یک نفر نماینده صنف مربوطه به معرفی اطاق اصناف در مورد افراد صنفی و صاحبان حرف و مشاغل آزاد

۳- یک نفر به انتخاب شورایعالی تامین اجتماعی

۴- نماینده کارگران به انتخاب وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

آراء صادره از سوی هیاتهای بدوی در صورتی که مبلغ مورد مطالبه سازمان اعم از اصل حق بیمه و جرایم یک میلیون و پانصد هزار ریال یا کمتر باشد و یا این که در موعد مقرر مورد اعتراض واقع نشود قطعی و لازم الاجرا خواهد بود. در صورتی که مبلغ مورد مطالبه بیش از یک میلیون و پانصد هزار ریال باشد کارفرما و سازمان ظرف بیست روز از تاریخ ابلاغ واقعی یا قانونی رای هیات بدوی حق تقاضای تجدید نظر خواهند داشت

۵- ماده ۴۹ قانون تامین اجتماعی

مطالبات سازمان ناشی از اجرای قانون تامین اجتماعی در عداد مطالبات ممتاز می باشد .

۶- ماده ۵۰ قانون تامین اجتماعی

مطالبات سازمان بابت حق بیمه و جرایم که ناشی از اجرای قانون تامین اجتماعی یا قوانین سابق بیمه های اجتماعی - بیمه های اجتماعی روستاییان باشد . همچنین هزینه های انجام شده طبق مواد ۶۶ و ۹۰ و جرایم متعلقه در حکم مطالبات مستند به اسناد لازم الاجرا بوده و طبق مقررات مربوطه به اجرای مفاد اسناد رسمی به وسیله مامورین اجرای سازمان قابل وصول می باشد .

۷- ماده ۹۷ قانون تامین اجتماعی

هر کس به استناد گواهیهای خلاف واقع یا با توسل به عناوین و وسایل تقلبی از مزایای مقرر در این قانون به نفع خود استفاده نمایند یا موجبات استفاده افراد خانواده خود یا اشخاص ثالث را از مزایای مذکور فراهم سازد به پرداخت جزای نقدی معادل دو برابر خسارات وارده به سازمان تامین خدمات درمانی یا تامین اجتماعی و در صورت تکرار به حبس جنحه ای از ۶۱ تا شش ماه محکوم خواهد شد .

فصل دوم : طبقه بندی قراردادهای

قراردادهای مشمول ماده ۳۸ قانون تامین اجتماعی از نظر نحوه احتساب حق بیمه به سه دسته تقسیم می گردند:

بخش اول : قراردادهای مشمول ضوابط طرحهای عمرانی

بخش دوم : قراردادهای غیر عمرانی

بخش سوم: موارد خاص قراردادهای غیر عمرانی

بخش اول : قراردادهای مشمول ضوابط طرحهای عمرانی

الف : شرایط لازم

طبق مصوبات ۱۲۹ و ۱۴۳ شورایی عالی سازمان تامین اجتماعی قراردادهایی مشمول ضوابط طرحهای عمرانی تلقی می شوند که دو شرط زیر را توأما دارا باشند .

۱- قرار داد براساس فهرست بهاء پایه سازمان مدیریت و برنامه ریزی (قرارداد های پیمانکاری) یا ضوابط تیپ سازمان مذکور (قرار دادهای مشاوره ای) منعقد شده باشد .

۲- تمام یا قسمتی از بودجه عملیات از محل اعتبارات عمرانی دولت (اعتبارات ملی ، منطقه ای ، استانی) تامین شده باشد.

ب: مآخذ حق بیمه پیمانهای طرحهای عمرانی

مآخذ حق بیمه کلیه قراردادهای واجد شرایط ضوابط طرحهای عمرانی براساس مصوبات ۱۲۹ و ۱۴۳ شورایی عالی تامین اجتماعی از تاریخ ۶۳/۴/۱۶ به بعد به شرح ذیل می باشد :

۱- قرار دادهای مشاوره ای

حق بیمه قرار دادهای مشاوره ای مقطوعاً ۱۴ درصد ناخالص کارکرد به اضافه ۱/۶ درصد بعنوان حق بیمه بیکاری جمعاً به میزان ۱۵/۶ درصد ناخالص کارکرد می باشد (۳/۶ درصد سهم مهندس مشاور و ۱۲ درصد سهم کارفرما)

۲- قرار دادهای پیمانکاری (اجرایی)

حق بیمه قرار دادهای اجرایی مقطوعاً ۶ درصد ناخالص کارکرد به اضافه ۶ دهم درصد بعنوان بیمه بیکاری جمعاً به میزان ۶/۶ درصد ناخالص کارکرد می باشد (۱/۶ درصد سهم پیمانکار و ۵ درصد سهم کارفرما)

۳- حق بیمه کلیه قرار دادهای مشاوره ای که قبل از تاریخ مذکور قراردادهایی که قبل از ۶۳/۴/۱۶ شروع وبعد از آن خاتم یافته است طبق حسابرسی از دفاتر قانونی ودر مورد قراردادهای پیمانکاری (اجرایی) به ماخذ ۳/۲ درصد محاسبه می شود .

۴- حق بیمه بیکاری از تاریخ ۶۹/۵/۶ به شرح مندرج در بند ۱ و ۲ محاسبه می شود .

۵- طبق مصوبه مورخ ۶۶/۵/۱۸ شورایعالی تامین اجتماعی در صورتی که پیمانکاران مجری قرار دادهای مشمول طرحهای عمرانی بخشی از اجرای عملیات موضوع پیمان را طی قرارداد به پیمانکاران فرعی واگذار نمایند ، چنانچه حق بیمه متعلق به قرار داد اصلی بر مبنای ناخالص کل کارکرد قرار داد پرداخت شود در این صورت حق بیمه ای بابت قرار داد پیمانکار فرعی مطالبه و دریافت نخواهد شد .

ج: مجوز های خاص

حق بیمه قرار دادهای پیمانکاری و مشاوره ای طرحهای عمرانی سازمان صنایع دفاع ، قرار دادهای تسطیح و آماده سازی اراضی وزارت مسکن و شهر سازی ، قرار دادهای ساختمانی شرکت مخابرات ایران ، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و قراردادهای سازمان تامین اجتماعی با پیمانکاران در صورتی که بر اساس فهرست بهاء و ضوابط سازمان مدیریت و برنامه ریزی منعقد شده باشد طبق مصوبات ۱۲۹ و ۱۴۳ شورایعالی تامین اجتماعی محاسبه می شود .

بخش دوم : قراردادهای غیر عمرانی

کلیه بیمه قرار دادهای فاقد شرایط اشاره شده در بخش طرحهای عمرانی ، قراردادهای غیر عمرانی تلقی می شود .

ماخذ و نحوه احتساب حق بیمه قرار دادهای غیر عمرانی با توجه به مصوبات شورایعالی تامین اجتماعی به شرح زیر می باشد:

۱- قرار دادهای منعقد قبل از ۷۰/۱/۲۴

حق بیمه قراردادهای مذکور بر اساس ضرایب دستمزدی که با توجه به نوع عملیات قرار داد ونحوه تهیه مصالح (توسط واگذارنده کار و یا پیمانکار) تعیین شده است با استفاده از فرمول زیر وبه کاربردن ضریب مربوطه حسب نوع عملیات قرارداد محاسبه می شود.

(۲۷٪ × ضریب دستمزد عملیات قرارداد ضربدر کل ناخالص کارکرد = حق بیمه قرارداد)

برای محاسبه حق بیمه قراردادهایی که قسمتی از مصالح توسط کارفرما و قسمتی توسط پیمانکار تهیه شده است با افزودن قیمت مصالح واگذاری به پیمانکار به مبلغ ناخالص کل کارکرد از ضریب دستمزد مربوط به ستون مصالح بعهده پیمانکار حسب نوع عملیات قرارداد استفاده می شود .

۲- قرار دادهای منعقد از ۷۰/۱/۲۴ به بعد

۳- به موجب مصوبات مورخ ۷۰/۱/۲۴ و ۷۳/۹/۷ شورایعالی تامین اجتماعی ماخذ واحدی همانند طرحهای عمرانی برای محاسبه قراردادهای غیر عمرانی در نظر گرفته شده است ، که این امر تسهیلات زیادی را در جهت آگاه کردن پیمانکار و کارفرما از میزان حق بیمه قرارداد و

همچنین تعیین و وصول حق بیمه و صدور مفاصا حساب پیمانکاران فراهم آورده است. به استناد مصوبه مورخ ۷۰/۱/۲۴ حق بیمه قراردادهای پیمانکاری و مهندسین مشاور از تاریخ مذکور به بعد منعقد شده و می شوند با توجه به تعهد طرفین و نحوه اجرای کار به ترتیب زیر محاسبه می شود:

۲-۱- حق بیمه قراردادهایی که در اجرای آنها تهیه مصالح مصرفی کلا بعهده و هزینه پیمانکار می باشد و یا موضوع قرارداد ارائه خدمات بوده و نوع کار ایجاب نماید که کلا به صورت مکانیکی انجام گیرد به ماخذ ۷ درصد ناخالص کل کارکرد ه اضافه یک نهم آن بعنوان حق بیمه بیکاری می باشد.

۲-۲- حق بیمه کلیه قراردادهای دستمزدی و خدماتی که به صورت غیر مکانیکی انجام می گیرد و یا تجهیزات و وسایل مکانیکی توسط کارفرما تهیه و به صورت رایگان در اختیار پیمانکار قرار داده می شود به ماخذ ۱۵ درصد ناخالص کل کارکرد به اضافه یک نهم آن بعنوان حق بیمه بیکاری می باشد.

۲-۳- در مواردی که تهیه قسمتی از مصالح به عهده و هزینه پیمانکار و قسمتی به عهده و هزینه واگذارنده کار می باشد، ارزش مصالح واگذاری به پیمانکار به ناخالص کل کارکرد افزوده می شود و سپس حق بیمه طبق بند ۲-۱ محاسبه می شود.

۲-۴- قیمت تجهیزات وارده از خارج از کشور که پیمانکاران از طریق گشایش اعتبار خریداری می نمایند مشمول کسر حق بیمه نمی باشد، همچنین قیمت مصالح انحصاری، اختصاصی آسانسور و تاسیسات، ماشین آلات، آهن آلات در قرارداد های سوله سازی که تهیه آن در اختیار واگذارندگان کار است، پارچه در قراردادهای دوخت و دوز، آسفالت در قراردادهای جاده سازی و آسفالت خیابانها و محوطه ها، موکت و کف پوش و کابینت در صورتی که توسط کارفرما تهیه و به صورت رایگان به پیمانکار تحویل شود بعنوان مصالح واگذاری تلقی نشده و قیمت آنها به کل کارکرد اضافه نمی شود.

۲-۵- در مواردی که موضوع قرارداد ارائه خدمات بوده و نوع کار ایجاب نماید قسمتی از عملیات به صورت مکانیکی (با وسایل و ماشین آلات مکانیکی متعلق به پیمانکار) و قسمتی به صورت دستی انجام گیرد در این حالت حق بیمه بخش (درصد) مکانیکی به ماخذ ۷ درصد و حق بیمه بخش (درصد) دستی به ماخذ ۱۵ درصد به اضافه یک نهم بابت بیمه بیکاری محاسبه می شود.

۲-۶- در مواردی که وسایل و ابزار مکانیکی توسط واگذارنده کار تهیه و بدون دریافت کرایه (به صورت رایگان) در اختیار پیمانکار قرار می گیرد، در این حالت عملیات دستمزدی محسوب و حق بیمه آن کلا به ماخذ ۱۵ درصد به اضافه یک نهم بابت بیمه بیکاری محاسبه خواهد شد.

۲-۷- در مواردی که پیمانکار اصلی بخشی از عملیات پروژه را با انعقاد قرار داد به پیمانکاران فرعی واگذار نماید حق بیمه قرارداد های پیمانکاران فرعی نیز با توجه به تعهدات طرفین مندرج در پیمان طبق ضوابط محاسبه و وصول و در صورت ارائه مفاصا حساب پیمانکاران فرعی به هنگام احتساب حق بیمه پیمانکار اصلی معادل کارکرد پیمانکاران فرعی که مفاصا حساب داشته اند از کارکرد پیمانکار اصلی کسر می شود.

۲-۸- آن دسته از نهاد ها و سازمانها و وزارتخانه هایی که کارکنان آنها مشمول قانون حمایتی خاص غیر از تامین اجتماعی می باشند در صورتی که با انعقاد قرارداد با سایر موسسات، وزارتخانه ها و سازمانها اقدام به انجام کار به صورت پیمانکاری نمایند، چنانچه کار موضوع قرارداد توسط پرسنل رسمی آنها که مشمول قانون حمایتی خاص می باشند همچنین پرسنل روزمزد و قرار دادی انجام گیرد و لیست و حق بیمه کلیه پرسنل و روزمزد و غیر رسمی شاغل در اجرای پیمان را به سازمان تسلیم و پرداخت نمایند. چنانچه فاقد بدهی به سازمان باشند

مفاسا حساب قرارداد آنها صادر خواهد شد . بدیهی است واگذارنده کار ملزم به رعایت ماده ۳۸ قانون تامین اجتماعی در مورد این گروه از پیمانکاران می باشد .

بخس سوم: حالت خاص قرار دادهای غیر عمرانی

الف- پیمانکارانی که دارای کارگاه تولیدی ، صنعتی و فنی می باشند

به موجب مصوبه مورخ ۷/۹/۷۳ شورای عالی تامین اجتماعی نحوه احتساب حق بیمه پیمانکارانی که دارای کارگاه صنعتی ، فنی و تولیدی در ارتباط با موضوع عملیات قرار دادهای منعقد می باشند و امور اجرایی پیمانها در کارگاه آنها انجام می گردد و یا به عبارت دیگر موضوع عملیات قرار داد منعقد به نوعی تولیدات کارگاههای آنها باشد به شرح ذیل خواهد بود :

۱- اشخاص حقوقی

در صورتی که پیمانکار شخص حقوقی و دارای دفاتر و اسناد قانونی بوده و دفاتر آن مورد تایید سازمان باشد در این صورت با وصول حق بیمه طبق گزارش بازرسی از دفاتر قانونی مفاسا حساب قرارداد صادر می شود . شعب سازمان تامین اجتماعی موظفند انجام بازرسی از دفاتر قانونی این قبیل پیمانکاران را در اولویت قرار دهند .

۱-۱- چنانچه سازمان قادر نباشد سریعاً از دفاتر قانونی پیمانکار بازرسی نماید و پیمانکار جهت دریافت مفاسا حساب تعجیل داشته باشد در این صورت اگر پیمانکار طبق محتویات پرونده های مطالباتی کارگاهی و دفتر مرکزی فاقد هر گونه بدهی قطعی بوده و یا آن را پرداخت نماید و تعهد نامه مرکزی فاقد هرگونه بدهی قطعی بوده و یا آن را پرداخت نماید و تعهد نامه مبنی برداشتن دفاتر قانونی و ارائه آن به سازمان و پرداخت حق بیمه طبق دفاتر قانونی را که به امضاء مجاز و مهر شخص حقوقی ممهور شده به سازمان ارائه نماید صدور مفاسا حساب قرارداد بلا مانع خواهد بود .

۱-۲ در مواردی که پیمانکار فاقد دفاتر قانونی بوده و یا دفاتر قانونی ارائه شده مورد تایید سازمان قرار نگیرد و یا دفاتر خود را در اختیار سازمان قرار ندهد در این صورت حق بیمه قرارداد طبق تصویب نامه مورخ ۲۴/۱/۷۰ محاسبه می شود . در این حالت چنانچه پیمانکار بابت کارکنان شاغل در کارگاه تولیدی ، فنی و صنعتی خود در دوره اجرای قرارداد حق بیمه پرداخت نموده باشد از حق بیمه محاسبه شده بابت قرارداد کسر و مانده مطالبه وصول . سپس مفاسا حساب قرارداد صادر می شود .

۲- اشخاص حقیقی

۲-۱- در صورتی که پیمانکار دارای کارگاه تولیدی، صنعتی و فنی (کارگاههای دایر که دارای مجوز فعالیت از مراجع ذیربط می باشند) و در زمان اجرای قرارداد در شعبه سازمان دارای پرونده مطالباتی بوده و لیست کارگران شاغل در کارگاه را ارسال و یا توسط سازمان از کارگاه بازرسی به عمل آمده باشد در این صورت چنانچه کارگاه وی طبق محتویات پرونده مطالباتی فاقد هر گونه بدهی بوده و یا آن را پرداخت نماید مفاسا حساب قرارداد آنها صادر می شود .

۲-۲- در مواردی که پیمانکار فاقد پرونده مطالباتی در شعبه سازمان و یا فاقد بازرسی و ارسال لیست در دوره اجرای قرارداد باشد حق بیمه قرارداد وی طبق مصوبه مورخ ۷۰/۱/۲۴ محاسبه و وصول و سپس مفاصا حساب صادر می شود .

توجه : کارگاههای که منحصرا برای انجام کار موضوع پیمان دایر می شود در زمره کارگاه تولیدی صنعتی و فنی محسوب نمی شود .

ب- قرار دادهای خرید و فروش

۱- قرار داد های خرید فروش اجناس ، مواد و تجهیزات که نیاز به انجام کار اضافی نباشد و موضوع قرارداد منحصرا خرید یا فروش باشد مشمول کسر حق بیمه نخواهد بود .

۲- در مواردی که پیمانکار دارای کارگاه تولیدی ، صنعتی و فنی (اعم از حقیقی و حقوقی) باشد و قرار داد ساخت یا فروش (ساخت در کارگاه وی انجام می شود) همراه با حمل و نصب به تفکیک توسط واگذارنده کار مشخص شود در این صورت در مورد قسمت ساخت طبق بند ((الف)) عمل شده و در مورد فروش حق بیمه ای تعلق نخواهد گرفت و در خصوص حمل و نصب طبق مصوبه مورخ ۷۰/۱/۲۴ حق بیمه محاسبه خواهد شد . ضمنا چنانچه واگذارندگان کار میزان کارکرد حمل و نصب را مشخص نمایند ، حق بیمه نسبت به کل کارکرد اعم از ساخت یا فروش و حمل و نصب کلا طبق مصوبه مذکور محاسبه و وصول خواهد شد .

ج- قرارداد های گاز رسانی

در قراردادهای گازرسانی که فیما بین شرکت ملی گاز ایران و پیمانکاران منعقد می شود لوله و اتصالات، نوار زرد اخطار ، مواد عایق و الکترو د مخصوص که مختص عملیات گاز رسانی است و از طرف واگذارنده کار به پیمانکار تحویل می شود جزء مصالح انحصاری می باشد ، لذا حق بیمه قرارداد های مذکور با توجه به نوع عملیات به شرح زیر محاسبه می گردد.

۱- حق بیمه قراردادهای احداث شبکه های گاز رسانی به طور کلی طبق ماده دوم مصوبه ۷۰/۱/۲۴ به ماخذ ۷ درصد محاسبه و به اضافه بیمه بیکاری متعلقه وصول میشود .

۲ - قراردادهای نصب انشعابات (علمک) به طور کلی خدمات تلقی و با توجه به استفاده از ماشین آلات و دستگاههای جوشکاری و بعضا کمپرسور و دستگاههای حفاری ۷۰ درصد عملیات مکانیکی محسوب و حق بیمه آن به ماخذ ۷ درصد و ۳۰ درصد عملیات غیر مکانیکی تلقی و حق بیمه آن به ماخذ پانزده درصد محاسبه و با اضافه بیمه بیکاری متعلقه وصول می شود.

۳- قرارداد های نصب رگلاتور ، چنانچه جداگانه و مستقل از نصب انشعابات (علمک) منعقد شده باشد در این صورت با توجه به نوع کار کلا خدماتی و غیر مکانیکی تلقی و حق بیمه ماده اول مصوبه مورخ ۷۰/۱/۲۴ بماخذ پانزده درصد با اضافه بیمه بیکاری متعلقه محاسبه می شود . چنانچه نصب رگلاتور و نصب انشعابات تواما در یک قرارداد باشد ، طبق بند ((۲)) فوق عمل می شود .

د- قرارداد های خدمات شهری و نگهداری فضای سبز

در این گونه قراردادها نیز معدل ۷۰ درصد از ناخالص کارکرد بعنوان کارکرد مکانیکی محسوب و حق بیمه آن بماخذ هفت درصد و معادل ۳۰ درصد از ناخالص کارکرد به عنوان کارکرد غیر مکانیکی تلقی و حق بیمه آن بماخذ پانزده درصد محاسبه و باضافه بیمه بیکاری متعلقه وصول می شود .

ه- قرارداد های طراحی و ساخت نرم افزار و ارائه خدمات رایانه ای

قرارداد های که موضوع آنها تهیه و نصب سخت افزار (رایانه) ، طراحی و تولید نرم افزار و سیستمهای مختلف عملیاتی و اطلاعاتی و پشتیبانی نرم افزاری و سخت افزاری و تعمیر و نگهداری آنها می باشد ، در صورتی که پیمانکار مربوطه دارای شخصیت حقوقی باشد طبق بند ((الف)) این بخش عمل می شود.

و- قراردادهای حسابرسی ، تحقیقاتی و پژوهشی

احتساب حق بیمه قرار داد های تحقیقاتی و حسابرسی به ترتیب ذیل خواهد بود :

*قراردادهای تحقیقاتی و پژوهشی

۱- در مواردی که قرارداد تحقیقاتی و پژوهشی با دانشگاهها یا مراکز علمی و یا موسسات وابسته به آنها بعنوان پیمانکار یا مجری منعقد می شود چنانچه دانشگاه یا مرکز مذکور وابسته به وزارتخانه ها باشد و طبق پرونده ای که نزد سازمان دارد بدهکار نبوده و یا اصولا کارکنان آن مشمول قانون تامین اجتماعی نباشند بدون محاسبه و مطالبه وجهی بابت حق بیمه قرار داد مفاصا حساب مربوطه صادر می شود .

۲- در مواردی که موسسات تحقیقاتی و پژوهشی وابسته به دانشگاهها یا سایر مراکز علمی دولتی دارای شخصیت حقوقی مستقل بوده و همچنین در موسسات تحقیقاتی و پژوهشی بخش خصوصی دارای دفاتر قانونی باشند و آن را جهت حسابرسی در اختیار سازمان نیز قرار دهند ، دفاتر قانونی مبنای محاسبه و وصول حق بیمه قراردادهای منعقد قرار می گیرد. به این ترتیب چنانچه طبق بازرسی از دفاتر قانونی فاقد بدهی باشند و یا آن را پرداخت نمایند صدور مفاصا حساب قراردادهای آنها بلا مانع بود .

۳- در مورد اشخاص حقوقی که دفاتر قانونی ارائه ندهند حق بیمه آنها طبق ماده دوم مصوبه مورخ ۷۰/۱/۲۴ بماخذ هفت درصد محاسبه و باضافه بیمه بیکاری متعلقه وصول می شود.

۴- در مواردی که قرارداد تحقیق و پژوهش با شخص حقیقی (یک نفر یا چند نفر به صورت دستجمعی) منعقد و کار موضوع قرارداد توسط خود شخص یا اشخاص حقیقی به عنوان مجری در حین کار انجام شود ، چون شرایط مربوط به ماده ۲۸ قانون تامین اجتماعی حاصل نمی شود مشمول کسر حق بیمه نخواهد بود .

چنانچه موسسات حسابرسی لیست و حق بیمه کارکنان خود را در مهلت مقرر به سازمان ارسال و پرداخت نمایند و دارای دفاتر قانونی باشند و آن را جهت انجام حسابرسی در اختیار سازمان قرار دهند حق بیمه قراردادهای که به عنوان پیمانکار یا مجری منعقد می نمایند براساس بازرسی از دفاتر قانونی آنها محاسبه و پس از وصول، مفاصا حساب قراردادهای آنان صادر می گردد.

ح- کسر حق بیمه توسط کارفرما از صورت وضعیتهای کارکرد پیمانکار و پرداخت آن به سازمان

۱- در مواردی که کارفرمایان (واگذارندگان کار) حق بیمه و بیمه بیکاری هر قرارداد غیر مشمول طرحهای عمرانی را با توجه به نوع عملیات قرارداد و تعهدات طرفین به ماخذ مندرج در تصویبنامه مورخ ۷۰/۱/۲۴ شورایعالی تامین اجتماعی که قبلا به آن اشاره شد (۱۵درصد یا ۷درصد) از هر صورت وضعیت پیمانکار یا صورتحساب مهندسین مشاور کسر و همزمان با پرداخت وجه صورت وضعیت پیمانکار طی چک در وجه سازمان تامین اجتماعی پرداخت نمایند در این صورت نیازی به کسر و نگهداری ۵٪ موضوع ماده ۳۸ قانون تامین اجتماعی از هر صورت وضعیت نبوده و کارفرما می بایست پرداخت صورت وضعیت یا صورتحساب قطعی یا نهایی و تسویه حساب با پیمانکار و مهندس مشاور را منوط به ارائه مفاصا حساب از سوی سازمان تامین اجتماعی نماید. بدیهی است واگذارندگان کار که به ترتیب این بند عمل می نمایند کما کان موظفند در خاتمه عملیات هر پیمان ضمن اعلام میزان ناخالص کارکرد پیمانکار و مهندس مشاور سایر اطلاعات مورد نیاز سازمان تامین اجتماعی را اعلام و ارسال نمایند.

۲- در مورد پیمانهایی که حق بیمه مربوط توسط واگذارنده کار از صورت وضعیت کارکرد یا صورتحساب پیمانکار و مهندس مشاور بماخذ تعیین شده کسر و همزمان به سازمان تامین اجتماعی پرداخت می شود، پیمانکار در طول اجرای قرار داد فقط می بایست لیست کارکنان شاغل در قرار داد را که طبق مقررات تهیه می نماید بدون وجه در مهلت مقرر در ماده ۳۹ قانون تامین اجتماعی و قانون دریافت جرایم از کارفرمایان مصوب مورخ ۷۳/۵/۹ مجلس شورای اسلامی حداکثر تا پایان ماه بعد به سازمان تامین اجتماعی ارسال نماید.

۳- در مورد این گروه از پیمانکاران با توجه به اینکه حق بیمه مقرر از صورت وضعیت پیمانکار اصلی کسر و به سازمان پرداخت می شود در صورتی که دارای پیمانکار فرعی باشند صدور مفاصا حساب پیمانکاران فرعی آنها بدون محاسبه حق بیمه و مشروط براینکه حق بیمه کلیه صورت وضعیتهای پیمانکار اصلی تا تاریخ درخواست مفاصا حساب پیمانکار فرعی پرداخت شده باشد بلامانع خواهد بود.

۴- چنانچه با توجه به نوع عملیات قرارداد ماخذ (درصد) حق بیمه موضوع تصویبنامه مورخ ۷۰/۱/۲۴ به هنگام کسر و پرداخت حق بیمه از صورت وضعیتها یا صورتحساب پیمانکار یا مهندسین مشاور توسط واگذارندگان کار رعایت نشده و به جای کسر و پرداخت حق بیمه بماخذ ۱۵ درصد، ۷ درصد پرداخت شده باشد، همچنین در مواردی که ماخذ پرداخت حق بیمه رعایت شده لیکن حق بیمه مستند به لیستهای ارسالی پیمانکار بیش از حق بیمه براساس ماخذ موضوع تصویبنامه مذکور باشد در این صورت در پایان کار و به هنگام صدور مفاصا حساب قرار داد مابه التفاوت حق بیمه محاسبه و از پیمانکار مطالبه و وصول و سپس مفاصا حساب قرارداد صادر می شود.

۵- چنانچه پیمانکار بابت ماه یا ماههای خارج از دوره اجرای قرارداد (قبل از شروع و یا بعد از خاتمه قرارداد) لیست ارسال نماید، از دریافت آن خود داری و چنانچه قبلا لیست دریافت شده باشد حق بیمه آن جزء قرارداد محسوب نشده و علاوه برحق بیمه قرارداد از پیمانکار وصول خواهد شد.